

Deklarácia umeleckých festivalov k medzikultúrnemu dialógu

V súčasnom období, kedy spoločnosť podlieha vplyvu globalizácie a multikultúry, prejavil sa výrazný nedostatok kultúrnej rozmanitosti. Migračné toky a rozšírenie Európskej únie vytvorili podmienky na sústavný kontakt a vzájomnú výmenu medzi rôznymi európskymi národmi a kultúrami, takže život v multikultúrnej spoločnosti sa stal normou pre milióny ľudí.

Význam a úloha kultúry v integračnom európskom procese je nezanedbateľným aspektom. V novom sociálnom kontexte, rôzne podoby kultúrnej identity človeka a miestnych komunít podliehajú sústavnému procesu obnovenia a revízie. Festivaly majú kľúčovú úlohu v tomto procese, pretože poskytujú ideálny priestor, kde v slávnostnej atmosfére rôzne prúdy a kultúrne javy sú úzko späté s imigráciou a vytvárajú podmienky na slobodný a pokojný prejav multikultúrnych komunít.

Festivaly boli vždy vplyvnými nositeľmi ochrany základného práva na slobodu prejavu a ich programy prispeli k zintenzívneniu výmeny myšlienok a ľudí, vytvoreniu pokojnej, mierumilovnej koexistencie a propagácii aktívneho európskeho občianstva.

Európske umelecké festivaly iniciovali aktívny proces výmeny a zviditeľnenia rôznych kultúrnych prúdov v umení a v európskych kultúrach, čo významne prispelo k rozvoju interkultúrnych kompetencií. Festivaly rešpektovali a podporovali regionálnu a národnú rozmanitosť komunít, kultúr, hodnôt a miestnych tradícií, vyzdvihli

spoločné európske dedičstvo a podporovali recipročnú kultúrnu výmenu a rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti.

Sociálne znevýhodnené osoby, mladí ľudia a príslušníci menšín, ktorí sú súčasťou tejto otvorenej a komplexnej spoločnosti, musia mať prístup, podobne ako ostatní obyvatelia EU, k tomuto aktívnemu občianstvu.

Kultúrna rozmanitosť, medzikultúrny dialóg a ekonomický dopad kultúry majú prioritné postavenie v agende EU. Rozhodnutie Európskej únie vyhlásiť rok 2008 za Európsky rok medzikultúrneho dialógu je posledným krokom v dlhodobom projekte vytvoriť užší zväzok medzi európskymi národmi, ako aj poskytnúť možnosť všetkým občanom, aby sa aktívne zapojili do medzikultúrneho dialógu, aby aj takýmto spôsobom posilnili spoložitie rôznych identít a náboženstiev, aby zdôraznili spoločné dedičstvo a rešpekt pre individuálne a miestne odlišnosti.

Festivaly majú významnú úlohu pri zmene multikultúrnej spoločnosti na interkultúrnu spoločnosť, ktorá predstavuje strategický krok v integračnom procese.

■ predovšetkým **festivaly oslovujú široké publikum**. Počet ľudí, ktorí prichádzajú na festivaly, má stúpajúcu tendenciu, čo dokazuje stále väčší záujem o podujatia organizované v rámci festivalov. Významným cieľom je získať stále vyšší počet ľudí na podporu medzikultúrneho dialógu vzhľadom na skutočnosť, že medzikultúrna interakcia by nebola možná, keby ľudia nemali príležitosť kontaktu.

■ festivaly poskytujú priestor **umelcom** z celého sveta zvyšovať a rozvíjať ich umelecké skúsenosti, iniciujú proces recipročných výmen vynikajúcich umelcov medzi rôznymi krajinami. Okrem toho, programy poskytujú priestor na život a prácu umelcov-rezidentov v nových kontextoch a na vzájomné obohacovanie ich vlastných skúseností s miestnymi skúsenosťami, čím prispievajú k pozitívnemu príkladu a integrácii.

■ V protiklade k iným médiám, poslucháči prítomní na festivalových podujatiach majú možnosť zúčastniť sa na nich aktívne. Festivalové podujatia sú pluralitné a prístupné veľkému počtu ľudí, podporujú koncept **účasti** a propagujú **povedomie solidarity** vzhľadom na skutočnosť, že sú prejavom lokálnej komunity, ktorá zároveň implementuje medzinárodné a európske témy.

■ festivaly sú jedinečným **prejavom miestnej komunity**, keďže sú pevne zasadené do lokálneho prostredia, ale súčasne nadväzujú na národné a medzinárodné kontexty. Poskytujú tiež podnety

pre miestne tradície rešpektujúc kultúrnu rozmanitosť, súčasne však podporujú inováciu a rešpekt spoločného kultúrneho dedičstva.

■ festivaly podporujú **turizmus v oblasti kultúry**. Každý rok sa milióny návštevníkov rozhodujú pre návštevu festivalov v rôznych oblastiach a krajinách, takže majú možnosť spoznať nové kultúry a získavajú znalosti o tradíciách a histórii európskych národov.

■ festivaly majú jedinečné postavenie v kontexte **vzdelávania** podporou kultúry a prejavom vzájomného rešpektu medzi rôznymi skupinami. Paralelné aktivity, extenzívne využívanie nových technológií, programy a činnosti zamerané na mladých poslucháčov sú veľmi užitočnými prostriedkami na **oslovenie mladých** a na vzájomnú komunikáciu, ktorá ich vedie k hodnotám, naučí rešpektovať a spoznávať odlišné kultúry a poskytuje priestor na vzdelávanie v procese medzikultúrnej výmeny.

■ rozsah festivalu a paralelné podujatia vytvárajú priestor, aby boli festivalové kultúrne aktivity prístupné širokému spektru poslucháčov a pritiahli široké vrstvy ľudí, čím sa zvyšuje proces **sociálneho začleňovania**. V stále vyššej miere sú festivalové podujatia organizované v okolitých mestách, alebo na otvorených priestranstvách, kde je voľný vstup, vrátane osôb sociálne znevýhodnených a etnických alebo kultúrnych menšín.

Festivaly a ďalšie zúčastnené strany sa pri podpise tejto Deklarácie zaväzujú:

■ podporovať efektívny medzikultúrny dialóg, keďže sú presvedčení, že takýto dialóg je základným prostriedkom na pokojnú interakciu medzi rôznymi kultúrami, etnickými skupinami, náboženstvami, jazykmi, vierovyznaniami a sociálnymi vrstvami. Takáto interakcia pozitívne ovplyvní formou rešpektovania a vzájomného obohacovania výmenu myšlienok a pomôže identifikovať hranice medzi osobami a komunitami

■ presvedčiť umelcov, manažérov, spolupracovníkov, dobrovoľníkov o význame Interkultúrneho dialógu, ktorý vytvára podmienky na vzájomný rešpekt a voľnú výmenu medzi komunitami a osobami zameranými na ponuku a podporu diverzity v kultúre, ktorá je nevyhnutná pre ochranu ľudských práv a demokracie

■ bojovať proti stereotypom, predsudkom, diskriminácii a ignorancii vo vzťahu k odlišným kultúram, zahraničným alebo menšinovým a podporovať Interkultúrny dialóg v rámci Európskeho roku a v budúcich rokoch mobilizovať kolektívne a tvorivé zdroje zdôrazňujúc účasť ako zväzok medzi národmi.

■ podporiť šírenie dokumentov Európskeho roku a jeho hlavných myšlienok maximálnemu počtu ľudí a zabezpečiť viditeľnosť loga, brožúry a komunikačno-informačných materiálov vydaných k Európskemu roku za účelom propagácie jeho podstaty a cieľov.

ARTS FESTIVALS'

Declaration on Intercultural Dialogue

AN INITIATIVE OF THE EUROPEAN FESTIVALS ASSOCIATION

